

24/5/24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

MMZ

Deadline: 27-05-2024

Directie
Zorgverzekeringen
Pakketbeheer

Ontworpen door

[Redacted]

[Redacted]

Datum Document

-

Kenmerk

3808082-1064520-Z

Bijlage(n)

1

nota

(ter beslissing) Antwoord op Kamervragen over de vergoeding van reconstructieoperaties bij besneden vrouwen

1. Aanleiding

Het lid Dobbe (SP) heeft Kamervragen gesteld over de vergoeding van hersteloperatie bij vrouwen met genitale verminking. Dit naar aanleiding van NOS artikel¹ over de start van het onderzoek naar reconstructieve ingrepen bij VGV. Met deze brief geeft u antwoord op de gestelde vragen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd deze beantwoording te accorderen en aan de Kamer aan te bieden.

3. Kernpunten

Zvw verzekerde zorg

- In het geval van somatische klachten zijn hersteloperaties na vrouwelijke genitale verminking (VGV) onderdeel van het basispakket.
- Als uitsluitend sprake is van psychische klachten als gevolg van VGV is een hersteloperatie geen basisverzekerde zorg.
- Het Zorginstituut heeft hierbij in een standpunt uit 2020 geoordeeld dat de wetenschappelijke inzichten m.b.t. de veiligheid en effectiviteit beperkt zijn en aanvullend onderzoek hiernaar wenselijk is.

Amendementen

- Na de begrotingsbehandeling van VWS in 2020 is een amendement² aangenomen van de (voormalig) leden Raemakers (D66) en Ploumen

¹ [Amsterdam UMC start onderzoek naar reconstructieoperatie voor besneden vrouwen \(nos.nl\)](#)

² TK 2020/2021, 35 300 XVI nr. 133

(PvdA) dat € 500.000³ beschikbaar stelt voor onderzoek naar de veiligheid en effectiviteit van hersteloperaties bij VGV. Dit met het oog op mogelijke opname van dergelijke hersteloperaties in het basispakket bij alleen psychische klachten.

- Daarnaast is door de voormalig leden Bergkamp en Raemakers (D66) een amendement⁴ ingediend, en vervolgens door de Kamer aangenomen, om vrouwen die een hersteloperatie ondergaan, bij wijze van een eenjarige pilot, te compenseren voor het eigen risico. Dit met het oog op het wegnemen van eventuele financiële drempels.

Directie Zorgverzekeringen
Pakketbeheer

Kenmerk
3808082-1064520-Z

Uitvoering amendement onderzoek veiligheid en effectiviteit

- Voor het eerste amendement gaat het Amsterdam UMC dit jaar van start met het centraliseren van de zorg rondom VGV en het onderzoeken van de veiligheid en effectiviteit van verschillende vormen van behandeling.
- Dit onderzoek omvat zowel zorgpaden gericht op operatieve ingrepen als conservatieve behandeling. Ook wordt nader onderzoek gedaan naar de zorg die al door het Zorginstituut geduid is als verzekerde zorg.
- Zo wordt onderzocht welke behandeling het best passend, veilig en effectief is voor een bepaalde patiënt.

Uitvoering amendement compensatie eigen risico

- Voor de vrouwen die de hersteloperaties vanuit de Zvw vergoed krijgen, geldt dat zij een rekening krijgen voor het eigen risico.
- Dit amendement ziet erop toe dat vrouwen gecompenseerd worden voor deze rekening, in een eenjarige pilot. Streven van de indieners is om eventuele financiële drempels voor het zoeken van behandeling weg te nemen.
- De afgelopen jaren zijn verschillende routes verkend voor de uitvoering van dit amendement. Uitvoering is ingewikkeld gebleken, hierover hebben wij u recentelijk geïnformeerd via de nota 'Amendement hersteloperatie bij vrouwelijke genitale verminking' en in het gesprek dat hierover heeft plaatsgevonden op 15 april jl.
- Op dit moment lopen er gesprekken met het Amsterdam UMC om te bezien welke alternatieve mogelijkheden er zijn voor de compensatie voor het eigen risico.

Lijn van de beantwoording

- U geeft aan dat u goed op de hoogte bent van de ontwikkelingen rondom het onderzoek binnen het Amsterdam UMC.
- Het ministerie is namelijk nauw betrokken bij de voortgang.
- U legt uit wat Zvw verzekerde zorg is aan de hand van het standpunt van het Zorginstituut uit 2020.
- U legt uit dat op dit moment reconstructieve operaties nog niet voor alle vrouwen worden vergoed, met name omdat de World Health Organization (WHO), professionals en patiëntvertegenwoordigers betrokken bij de leidraad over behandeling bij VGV dit ontraden als er geen sprake is van somatische klachten.
- Bij vrouwen zonder somatische klachten wegen de mogelijke baten van een hersteloperatie niet op tegen de risico's. Het onderzoek vanuit het Amsterdam UMC moet meer zicht geven hierop.

³ Dit bedrag is niet toereikend gebleken en is daarom opgehoogd tot €1.250.000

⁴ TK, 2020/2021, 35 570 XVI, nr. 65

- U legt uit waarom bij verzekerden het eigen risico in rekening wordt gebracht en geeft aan dat u uitvoering wilt geven aan het amendement middels een pilot van een jaar om deze doelgroep hiervoor te compenseren.
- U wilt niet vooruitlopen op de uitkomsten van het onderzoek, noch die van de pilot voor het compenseren van het eigen risico.

Directie Zorgverzekeringen
Pakketbeheer

Kenmerk
3808082-1064520-Z

4. Toelichting

a. *Draagvlak politiek*

- Regelmatig worden vragen gesteld tijdens debatten en middels Kamervragen over genitale verminking.
- Dit gebeurt ook in het kader van het zelfbeschikkingsrecht. Hierbij gaat het over het onrecht dat vrouwen wordt aangedaan, daar waar het gaat om VGV.

b. *Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie*

- Verschillende media hebben de afgelopen maand gepubliceerd over de start van het onderzoek naar reconstructieve operaties bij VGV.
- De strekking van de publicaties is met name gericht op de vergoeding van de operaties.

c. *Financiële en personele gevolgen*

n.v.t.

d. *Juridische aspecten haalbaarheid*

n.v.t.

e. *Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)*

Intern: DMO

Extern: ZIN, Amsterdam UMC

f. *Gevolgen administratieve lasten*

n.v.t.

g. *Toezeggingen*

U informeert de Kamer op een later moment over de wijze waarop u uitvoering wilt geven aan het amendement van de voormalig leden Bergkamp en Raemakers (D66).⁵

h. *Fraudetoets*

n.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Beleidsmedewerker

⁵ TK, 2020/2021, 35 570 XVI, nr. 65.